

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . „ 120—
četrt leta . . . „ 60—
za mesec . . . „ 20—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400—
pol leta . . . „ 200—
četrt leta . . . „ 100—
za mesec . . . „ 35—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarj.
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Oglas se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok. Odstotek za enkrat 2 K
za posredniške stroške.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/1.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov
vor dopisnica ali znak. —
Rokopisi se ne . . .

Revizija londonskega pakta v korist Italije!

Dunaj, 24. avgusta. (Izvirno poročilo.) Državni urad za zunanje zadeve je dobil obvestilo o pogajanjih med angleškim ministrskim predsednikom Lloyd Georgeom in italijanskim ministrskim predsednikom Giolittijem v Luzernu. Obvestilo pravi kakor izvezo iz zanesljivega vira, da sta državnik razpravljala v popolnem soglasju in da sta med drugim obravnavala tudi vprašanje posebne zveze med Anglijo in Italijo namram Franciji in Zedinjenim državam ter sta se v tem vprašanju zedinila.

V koncesiji za italijansko podoro je bala pristal Lloyd George na italijansko zahtevo po reviziji londonskega pakta. Kaj na ta revizija obsega, poročilo ne omenja.

Italija dobi proste roke v jadranskem vprašanju.

Curli, 24. avgusta. (Izvirno poročilo.) „Neue Zürcher Zeitung“ priobčuje poročilo o sprejemu raznih časnikov pri Lloyd Georgeu in Giolittiju pred njunim razstankom. Pri sprejemu je bil govor tudi o jadranskem vprašanju. Ko se je obrnil eden izmed časnikov s tozadevnim vpraša-

Včeraj je bila konferenca ministrskih predsednikov končana. Giolitti se je že odpravil prot Rimu.

Priobčujemo to poročilo našega dunajskega zastopnika. Vest od druge strani še ni potrjena, po žalostnih izkušnjah zadnjih tednov na se moramo bati, da je žal le prerislička. Pri reviziji gre brez dvoma za Reko. Anglija rabi v današnjih težkih časih Italijo in je pripravljena neno pomoč plačati, posebno če, če to nič ne boli. Italijanska propaganda, podpirana po naši brezdelnosti, je znala vrhu tega prepričati angleško javnost, da je Reka italijanska in da spada k Italiji. Nevarnost je zato velika! Biti moramo skrajno pozorni, da ne doživimo novih razočaranj.

nem na Lloyd Georgea, je ta pokazal na Giolittija, češ, da je Giolitti kompetenten v tem vprašanju. Italijanski ministrski predsednik je nato izjavil, da je postalo jadransko vprašanje notranja zadeva Italije in da bo odločil o njem italijanski parlament sam.

Pred razbitjem poljsko-ruskih mirovni pogajanj.

Berlin, 24. avgusta. (Izvirno poročilo.) Po sorazmernih vestih iz Varšave in Moskve so prišla mirovna pogajanja v Minsku na mrtvo točko. Pod vtisom poljskega prodiranja so poljski mirovni delegati popolnoma spreminili svoje stališče. Zdi odločno odklanjajo ruske zahteve, zlasti one, ki se tičejo notranje ureditve Poljske. O razorožitvi poljske ar-

made in uvedbi milice sploh nečejo razpravljati. Takozvano Curzonovo mejo odklanjajo ter zahtevajo ustvaritev vmesne države. Rusi bi bili bali pripravljeni ponuditi v vprašanju razorožitve, vztrajalo na na vseh drugih zahtevah, zlasti na Curzonovi meji črti. Tako v Varšavi kakor v Moskvi računajo z močnostjo, da se pogajanja že te dni razbijejo.

Izid občinskih volitev v Srbiji.

Beograd, 24. avgusta. (Izvirno poročilo.) Po dosedanjih vestih so dobili v kmetijskih okrajih radikalci večino in s tem upravo v 154 občinah, demokrati v 103, kmečka stranka v 14, nevtrali v 16, soc.

demokrati v 12, komunisti v 3, kompromisne skupine pa v 3 občinah. V 11 občinah so volitve razveljavljene. Iz oddaljenejših okrajev, zlasti iz južnih pokrajin, še ni zanesljivih poročil.

BOJI PRI SKADRU.

LDU Reka, 24. avgusta. »Vedeta d' Italia« prinaša iz Rima vesti, da se pri Skadru razvijajo liute borbe med Srbi, Orki in Albanci, ki so v veliki premoči. Albanci so dobili pomoč 5000 črnogorskih prostovoljcev (?) pod poveljstvom generala . . . Tiranska vlada je odredila mobilizacijo štirih letnikov.

VEČJI POVRATEK NAŠIH VJETNIKOV IZ RUSIJE.

Trst, 24. avgusta. (Izvirno poročilo.) Na potu iz Sibirije se nahaja transport z 10.000 čeških legionarjev, dosedaj največji legionarski transport. Z njim se vrača v domovino tudi večje število slovenskih in drugih jugoslovanskih vjetnikov iz Sibirije. V Trst dospelo 6., 7. ali 8. septembra. Kako bodo od tam nadaljevali pot, še ni določeno.

ITALIJANSKI MINISTRSKI SVET.

Rim, 23. avgusta. (Izvirno poročilo.) Kakor se govori v tukašnjih političnih krogih se bo vršil takol prihod ministrskega predsednika Giolittija iz Italije ministrski svet. To bo najbrže v četrtek. Na seji ministrov bo podal Giolitti poročilo o razgovorih z Lloyd Georgeom v Švici. Poročal bo posebno o zmanjšanju političnih vprašanj in o uspehu, ki ga je v njih dosegel. V političnih krogih se pričakuje Giolittijeva poročila o sestanku z Lloyd Georgeom z največjo napetostjo.

D'ANNUNZIO SE SPRAVLJA V ALBANIJU.

Trst, 23. avgusta. (Izvirno poročilo.) Iz Reke se poroča, da je D'Annunzio izjavil, da ne veruje nobeni italijanski vladi, da bi imela pogum proglasiti aneksijo Reke. Zato bo pa poskrbel sam za to, da proglasi Reka svojo neodvisnost. In sicer 11. septembra na obletnico okupacije D'Annunzirove armade. Če bi pa njegovi privrženci odnehal pred tem dnem ter ga zapustili bo odšel sam v Albanijo ter se boril z albanskimi četami proti Srbom. (Srečno pot! Pa le kmalu!)

DR. BENEŠ O NALOGAH „MALE ANTANTE“.

Dunaj, 24. avgusta. Češkoslovaizjavil sodnikom bukeškega lista „La Roumanie“: Ententna politika presoja Avstro-Ogrsko z vidika znane prislovice: „Ako bi Avstro-Ogrske ne bilo, bi se morala ustvariti.“ Kot posledice te politike je sklenil pogodbo z Jugoslavijo in Romunijo, katera naj dokaže, da nadomestila razsulo monarhijo popolnoma ustvarjajo male entente. Mala ententa bo nadomestila imperijalizem z liberalizmom ter omogočila jamstvo za evropski mir. Dr. Beneš se je izjavil proti donavski federaciji v kakršnikoli obliki.

MINISTRSKI ODBOR ZA ZUNANJE ZADEVE.

LDU Beograd, 21. avgusta. Na zadnji seji ministrov so izvolili odbor za zunanje zadeve. Tvorijo ga: dr. Milenko Vesnić, dr. Momčilo Ninčić, Milorad Drašković, dr. Marinković, dr. Drinković in general Jovanović. Odbor je imel sejo, na kateri se je razpravljalo o poslednjem napadu Arnavtov na naše ozemlje.

VELIKA EKSPLOZIJA PRI BERLINU.

Berlin, 24. avgusta. (Izvirno poročilo.) Včeraj krog poldne je bila v artiljerijskem depotu velika eksplozija. Kako je nastala, še ni dognano. V zrak je zletelo 20 skladšč. Žrtv ni bilo, ker se k sreči ob istem času ni nahajal pri depotu nobeden delavec.

Zločinski absolutizem.

»Včeraj je bil podpisan ukaz, s katerim se uveljavlja s finančnim zakonom in vsem prilogami državni proračun za leto 1920/1921.«

Tako se glasi suhoparno uradno poročilo iz Beograda, datirano z dnem 22. t. m. In vendar je poročilo tako važno in usodno, kakor malokatero, ki prihaja iz Beograda. In pred svetom bi si težko izstavili slabše in sramotnejše spričevale.

Poleg pravice zakonodajstva je glavna pravica in dolžnost vsakega parlamenta kontrola nad državno upravo. Eno glavnih sredstev za vršenje te kontrole je dovoljevanje izdatkov in dovoljevanje kritja, zlasti novih davkov. Pri razpravi o proračunu in davčnih predlogih imajo stranke najlepšo priliko, da uveljavijo svoje zahteve. Imajo pa tudi dolžnost, da varujejo interese prebivalstva in da prilagode njim zahteve vlade.

Nekatere predvoljne ustave so imele tudi paragrafe, da sme vlada pobirati stare, že od parlamenta dovoljene davke tako dolgo, dokler parlament ne sprejme novega proračuna. Ves moderen svet je ta določba odzidal kot zaračunljaka, absolutistična. Naša ustava vladi ne daje te pravice. In vendar si je dovolila vlada več, mnogo, mnogo več, kakor samo to.

Parlament se sestane 30. t. m. Moral bi se bil že danes, pa ga je nova sestavljen vlada s praznim izgovorom odgodbila. Že tretji mesec živimo brez proračuna, sedaj pa vlada ne more počakati še par dni, da bi si izposlovala odobrenje od parlamenta. Že ta zunanja stran je žalostna dovolj.

CILJI POLISKE OFENZIVE.

LDU Amsterdam, 22. avgusta. Po poročilu iz Londona, se poljska protiofenziva tako uspešno razvija, da se v prvotnih političnih krogih izraža bojazen, da gredo Poljaki predaleč. Maršal Foch, ki je brez dvoma zasnoval ves strateški načrt, ie, kakor se govori, proti nadaljnjemu prodiranju na ruskem ozemlju, ravnotako kakor je bil prej proti korakanju proti Kijevu. Po njegovem mnenju se morajo Poljaki omejiti na to, da izženejo rdeče čete z narodnega ozemlja Poljske.

V NEMČIJ RAZOROŽENI BOLJŠEVIKI.

LDU Königsberg, 23. avgusta. V okolici Willenbergja je do sedaj prestopilo mejo okoli 7000 boljševikov, ki so bili razoroženi brez posebnih dogodkov.

SRBIJANSKI KOMUNISTI BODO PRISEGLI KRALJU.

Zagreb, 24. avgusta. (Izvirno poročilo.) »Novosti« priobčujejo razgovor z novim beogradskim županom, komunistnim voditeljem Filipovičem. Ta je izjavil, da srbijski komunisti ne bodo sledili zgledu svojih hrvaških tovarišev, ampak da bodo predložili, čeprav s protestom, predpisano prisego, ker jo smatrajo za goto

Se bolj kričeca krivica pa postane vladni ukrep, če pomislimo na stvarne posledice njenega sklepa. Sprejeti proračun ni navadna vsakoletni proračun. Letošnji predlogi finančnega ministra obsegajo dalekosežna in usodna določila za vsa država. Po večini so že znana: p-četvorjenje vseh direktnih davkov, tem, da bo treba plačevati davke mesto kronat v istem roku, več davkov; razširjenje srbskih monopolnih zakonov na celo državo itd.

Ta zadnja točka je najslabši. Srbski monopolni zakoni so zastareli, okostneli, za moderne razmere neprimerni. In izvrševanje naj se poveri nezmožnim, zakrknjenim birokratom monopolne uprave! Kaj to pomeni; nas to predobro izučila carina, v Bosni imamo monopolne zakone, ki spadajo med najboljše na svetu, a borniranim načelnikom v Beogradu ne gre v glavo, da bi se lahko kaj naučili. Tako bodo že obstoječo nezadovoljstvo o cel državi le še bolj podžgali.

Sklep ministrskega sveta je zločin nad državo. Odgovorni so zanj vsi člani vlade in vse stranke, v vladi zastopane. Mnogi politiki so morda zadovoljni z vladnim absolutizmom, ker se nadejajo, da se bodo v volitvah bolj lažje otresli odgovornosti. Pa ne bo šlo. Škane carina čuti direktno le trgovski in industrijski krog. Škane monopola in nove davke pa bodo občutili najširši sloji. In zahtevali bodo pojasnila in račune!

formalnost, kajub prisegi ostanejo zvesti svojemu programu. V praktičnem delu za- . . .

PRED NOVO VOJNO V JUŽNI AMERIKI.

LDU London, 23. avgusta. Napetost med Peruem in Chilem je zadobila resen značaj. Chile je zavrnul razsodbo papeževu in hoče urediti sporna vprašanja z orožjem.

BORZA.

LDU Zagreb, 24. avgusta. Deviza Berlin izplačilo 203—210, Italija 500 do 506, London 360, N. York 103—104,75, Pariz 720—725, Praga 172—174, Švica 1705, Dunaj 41—41,40. — Valute: Dolarji 103—103,50, avstrijske krone 40—41, francoski franki 702, napoleondori 375—385, nemške marke 209—210, italijanske lire 500, češkoslovaške krone 172.

Curli, 24. avgusta. (Izvirno poročilo.) Berlin 11,85, New York 605, London 21,65—21,68, Pariz 41,90—42,75, Milan 27,65—27,90, Praga 9,60, Beograd 23,50 Zagreb 5,90, Budimpešta 2,45, Dunaj 2,60, avstrijske žigosane krone 2,60.

Dunaj, 24. avgusta. (Izvirno poročilo.) Zagreb 237—287, Budimpešta 100—110, Praga 400—426, Varšava 91—110, češkoslovaške krone 400—420, dinarji 975 do 1025.

M. Zévaco:

Kraljev vitez.

Zgodovinski roman.

(Dalje.)

Ko je dospel na konec galerije, pa se je Ludvik XIII. mahoma zdrznil in stopil nazlo k najbližjemu oknu: z dvorišča se je slišal živahen hrup glasov ter rožljanje iz ostrogami in meči. Kakih petdeset plemičev se je razgovarjalo in smejala na ves glas: v razkošnih oblekah so se vrtili nalk metuljem okrog svojega vodje, ki je mirno in ošabno korakal v dvorec in tolkoda vračal pozdrave, kakor bi bil on tisti, ki mu gredo vse časti in je vse njegovo. . . Bil je Concini!

Zdelo se je, da se ves Louvre drami ob njegovem prihodu. Sluge so tekli obvestiti kraljico, straža pri velikih vratih mu je izkazovala počast.

To je pravi kralj francoski! Je admiriral Ludvik XIII. in prebledel. Ko se je obrnil, je zagledal pred seboj moža visoke postave, s sivimi

brki, štrlečimi črnimi lasmi in temnimi očmi, ki so se drzno iskrite izpod košatih obrvi. Ta mož je gledal kralja z ganičenim, skoraj očetovskim sočutjem.

»Dobro jutro, maršal.« te rekel Ludvik XIII., zakaj črnolasec je bil maršal d'Ornano, poveljnik korzičanskega bataliona.

»Bog ohrani vaše veličanstvo.« je delal Ornano in se poklonil. »Čudne reči govorite sami pri sebi, sire!«

»Maršal!«

»Le eno vašo besedo, sire, pa zgrabim Concinija sredi njegovih frkolinov in ga nasadim na vrh zvonika pri Sveti kapeli!«

Mladi kralj je prebledel. Že je trenil z ušnicami, da bi ukazal aretirati Concinija. Toda zdajci je upognil ramena, pogledal v stran in zamrmral:

»Zbogom, maršal: v Meudon poidem, na lov s sokoli.«

Maršal Ornano se je zavrtel na petah ter odšel. Zvenketale z ostrogami po parketu velike galerije. Ludvik XIII. je hitel medtem že nizzol, po skritih stopnicah, dočim je zavil

spodaj Concini baš takrat z vso svojto šumno iato v široko, monumentalno spomnišče. Ki je bilo vendar pretesno za ves njegov blesk in slaj. Oči mladega kralja so žarele. Ostra navpična guba mu je cepila čelo. Pod stopnicami se je ustavil, ves rdeč od sramu, ter si pritiskal pesti na sence.

»Premlad sem še!« je zastokal. »Premalhen in prešibak. Toda potrpi . . . Enkrat bom dovolil močan, in tedaj — gorje jim!«

Počakal je minuto, da si popravi obraz. Nato je krenil na mahino, ločeno dvorišče, kjer je bila sokolarna.

Tam je stal mož in dalal s kovinskimi glasom povelja. Na levi pesti je držal mladega sokoliča, z desnico pa ga je krmil s koščki mesa iz glinaste skledce. Ta mož ostrih oči, živahnih kretenj, visoke postave, pomelilivih uštic in grbastega nosu je bil Albert, vojvoda Luynski. Ludvik XIII. je nekaj trenutkov večje opazoval delo, ki ga je opravljal njegov sokolar. Nato je stopil bliže.

»Ponižno se klanjam vašemu veličanstvu!« je rekel Luynes, ko se je ozrl in zagledal kralja. »Odpravim se, kakor hitro ukažete, sire: vse je pripravljeno za lov.« je dodal ter izročil sokoliča služabniku.

»Za lov!« je vzdihnil kralj. »Drugega veselja mi itak ne ostel!«

»Eh, sire, mari vam vzgoliteli ni pokazal v Platonu mesta, kjer pravi močvirja, da je lov šola volaskih kreposti?« je vzkliknil Albert de Luynes nekam čudno domače. »In laz bi tudi še več: lov je tudi šola za kralje, samo pravi mora biti. Lov se razne vrste, modien. Predstavit si čanilo, kako lo ubira naravnost proti nebu, visoko, visoko, in se izgublja v sinji neskončnosti. Kdo lo doseže tam? Katero puščica zleti do nje? Katera kroglja? O, čakaj malce, prevzetna čanila, dokažem ti, da se zna dvigniti kralj, se pravi, lovec njegov, še višje od tebe. . . Razpni peroti, sokol moj! Že leti za njo in volje svoj ostri, presunljivi bolni klic: »Živel kralj! Čanila ga sliši in čuti, da je izgubljena. Sokol pade nanjo ter jo klesti z neusmiljenim

klijunom. »Živel kralj!« Kmalu omahne čanili krila: pada, vrtil se, čedale hitreje pada iz višave. In kadar leži na tleh, si lahko misli: »Prav se mi godi. Čemu na sem letela višje, nego je moja pravica?« — Sire, pogledite okrog sebe. Sokolov, ki kralj čakalo, da bi smeli razneti krila, je dovolil. Kje so čaple? Recite, sire!«

»Moč! Moč!« je zasopel Ludvik XIII. in si pokril oči z roko, kakor bi se mu bleščalo od slike, ki jo je zagledal Luynes. In besede srdečega Ornana so mu zvenele v ušesu.

»Lova so razne vrste.« je povzel sokolar z zlovesčim smehom. »Morebiti je vašemu veličanstvu gonja bolj všeč? Meni tudi, bogme da! Izberimo si ga, jelena šestnaestera! Odvežimo pse-gonjačel! Slišite? Že trolilo halali! Nož v roko, naravnost k živali, dobro namenjen sunek v prsa: končano je. . . In če ne marate prijeti za nož sami, imate svoje lovce, sire! Kje je žival? Kdaj naj odvežemo pse? Ukažite veličanstvo!«

(Dalje prihi.)

Več gospodarske in strokovne izobrazbe!

Poleg splošne apatije, ki se polajša našega občinstva do političnega življenja, je še posebej opazovati nezadovoljnost z obstoječimi političnimi strankami. To ni le znak posebnih poveljnih razmer in razpoloženj, marveč ima tudi globlje vzroke. Ne opazamo te apatije le pri manj izobraženem delu publike, marveč tudi in še posebej pri mlajših inteligentnih posameznikih, ne le pri nas v Sloveniji, temveč tudi po ostalih pokrajinah naše kraljevine.

Političnim strankam se očita nezmožnost, zgraditi z uspehom velike družabne in gospodarske probleme naše kritične dobe, si začetni jasen program ozdraviteljnosti ter ga pogumno in dosledno izvršiti. Priznati je treba, da so ti očitki le v preveliki meri upravičeni.

Naše javno delo se odlikuje po izredni površnosti in nestvarnosti. Strankam manjka ljudi, ki bi s stvarnim poznavanjem in tehničnim prevladom prevzeli mesta, ki zahtevajo več ko navadnega vsakdanjega politika. Prevladuje površno znanje, nabrano v plitvih polemikah člankih dnevnega časopisa, znanje, ki izključuje vsakršno samostojnejšo presojo stvari. Številni oni, ki imajo malo temeljitosti, samostojno sodbo o sodobnih gospodarskih, upravnih in nevsakdanjih političnih problemih, je sila piščo. Zato se dan na dan dogaja, da morajo razpravljati, ki kažejo obzorje z najkrajšim premerom, zbežati oziroma obvladati tribuno.

Temu primerno so seveda uspehi našega javnega dela. Posledica je, da se čutilo takorekoč vse socialne skupine razočarane z delom političnih strank, katerim so doslej zampale. Zato se kaže povsod več ali manj neoprijemljiva tendenca k političnemu cepčenju, ki sicer čisti ozračje, pa vendarle gotovo ne mora voditi do praktičnih uspehov. Povsod je glavni vzrok nezadovoljnosti — argument gospodarske nature. Zahteva po večjem uveljavljanju gospodarskega interesa socialne skupine, sicer tipična značilnost naše dobe splošne gospodarske mizerije, more voditi do izvršitve le preko temeljitega stvarnega usposobljenja na vseh akcijskih mestih. V tem je jedro; najlepše zasnovan program se izlajevati na nesposobnosti izvrševalcev.

Naše v mnogostranem oziru komplicirano notranje stanje nam posebno danes velja, da moramo skriti. To pride v naše javno delo več zanimanja za stvarnost, za realne probleme, ki za zole politične formule. To se da doseči edino potem pomnožitve števil strokovnjaških usposobljenih posameznikov, ki zavzemajo akcijska politična mesta. V brigi, da se to doseže, bi morali sodelovati vsi člani, ki pridejo zato vpoštev. Temeljito se bo dalo to doseči seveda le po dolgotrajnem delu, ki mora začeti že pri mladi šoli naraščajoči generaciji. Ker verujemo v zdravo mlado silo našega naroda, se udajamo upanju, da se bo tako gibanje prej ali slej začelo. Sedaj smo se učili, da vsaka doba dezorganizacije in nesposobnosti nujno rodi tudi reakcijo, ki se loti zdraviljenja pri koreninah.

Takoj pa morajo precej storiti že naši časopisi, ako skušajo podajati študentem, tudi malo več stvarnega pregleda, več strokovnjaških razmotiranj. Treba je nadevali obdobje, da pridneje sega po političnih in strokovnih revijah ter knjižnicah, katerih številu v zadnji dobi v državi vendarle narašča.

Neizmerna nezadovoljnost, v katero je spravil vse sramo politični zastoj, ne sme voditi v apatijo in pasivnost, marveč do preiskavanja korenin sodobnega zla in do njih ozdravljenja.

Priloge "JUGOSLAVIJA"

Avstrijske grozovitosti v Srbiji.

Švicarski profesor dr. Reiss, ki raziskuje zločinstva bivše avstrijske armade nad srbskim delom našega naroda, je zaključil statistiko, ki bo enkrat za vselej pokazala grozodejstva avstrijskih vojsk na ozemlju bivše Srbije. Profesor Reiss je prebotoval celo Srbijo, da se na licu mesta uveri o divljanju bivše avstro-ograrske soldateske. Zverinstva, ki jih je ta zagrešila, kažejo na kako nizki stopnji je stala morala avstro-ogrskih oficirjev, ki so slepo in brez človečnosti postopali s srbskim prebivalstvom, kakor ubilci s psi. V podkrepitev obtožb avstrijske armade prevajamo nekaj podatkov iz žalostno zanimive statistike švicarskega profesorja.

V pocerškem, jadranskem in mačvanskem okraju, ki se nahajalo v podrinemskem okrožju, je bilo samo v dveh občinah umorjenih 1300 oseb 994 moža in 306 žen, ranjenih je bilo 116. Izginilo pa je 562 ljudi. Od otrok pod desetimi leti jih je bilo umorjenih 87, ranjenih 15 izginilo pa jih je 20.

Odprava zasebne trgovine v Rusiji.

Skoro neopazeno so prinesli časopisi vest, da je na Ruskem zasebna trgovina odpravljena. In vendar le to ukreni, ki pomeni za milijone uničenje ali izpremembo dosedanje življenja.

Kolikokrat v zadnjem času se je na vseh koncih in krajih povdarjalo, da je boljševizem že zapustil svoje principe, da se izpreminja in da ni več sam sebi zvest, da je produkcija organizirana kapitalistično in slično. Koliko je tem vestem verjeti, kaže ravno najnovejši ukrep o odpravi zasebne trgovine.

Odprava zasebne trgovine pomeni pristop k drugi fundamentalni točki boljševiškega programa, ki ga karakterizira postulat po organizaciji produkcije in enakomerni razdelitvi življenjskih potrebščin.

Razdeljevanje življenjskih potrebščin po posamezniku — trgovcu — zabranjeno preveč čez potrebe konsumentov, ker trgovca vodi le dobičkalnost in ne resnična potreba konsumentov. Kjer pa ni preveč čez potrebe konsumenta, tam je programska organizacija produkcije nemogoča. Torej se mora zasebna trgovina odpraviti. Boljševiki le s svobodno trgovino svobodna tatvina. Odpravi zasebne trgovine mora slediti organizacija prebivalstva v konsumne komune. V teh se določijo potrebščine članov. In tem potrebščinam primerno se bo produciralo.

Toda pri današnjem domačem gospodarstvu, življenju domačega ognjišča bi imeli prehranjevalni organi vsega prebivalstva preveč dela z ugotovitvijo vseh življenjskih potrebščin. Zato bo boljševizem po Bucharinovem programu nadomestil domače gospodarstvo z družabnim gospodarstvom, ki olajšuje pregled čez potrebščine.

In tako gre polagoma vse tja, kjer bo človek eksistirati samo v registrih nakazilniških sovjetskih organizacijah kakor št. 1 št. 2 itd.

Angleško-francoski dogovor glede Francije.

Luzern, 23. avgusta.

O pogajanjih med Lloyd Georgejem in Giotitijem se je izdal uradni komunikat, ki ugotavlja popolno soglasje med angleško in italijansko vlado glede vzpostavitve miru na vsem svetu. Obe vladi upata, da se glede izvršitve versailleske mirovne pogodbe v vseh še ne rešenih vprašanjih uidevstvi sporazum, ki se je dosegel v Spai.

V prvi vrsti se mora vzpostaviti mir med Rusijo in ostalim svetom, sicer bo vedno ozračje motenja ogrožalo svet. Angleška in italijanska vlada sta podvezeli korake, da vzpostavita zvezo med Rusijo in ostalim svetom. V sled teza le obžalovanja vredno, da hoče sovjetska Rusija navzile nasprotnim izjavam vsiliti Poljski pogoje, ki so v nasprotju z nacionalno neodvisnostjo Poljske. Oba ministrska predsednika sta se izjavila za samostojno in neodvisno Poljsko. Nedopustljivo je pogoj, da ne sme voliti parlamenta in svoje vlade ves poljski narod, temveč da le to dovoljeno samo delu naroda, kakor zahteva to točka 4

Pri železniški postaji v Lješnici je bilo ustreljenih 109 prebivalcev starih od 8—80 let. Te nesrečne žrtve so bile pripelane pred puške iz opustošenega in požganega Prilavora. Avstrijci so jim napored ob prozi izkopali jamo dolgo 20. široko 3 metre. Nato so začeli streljati nanje iz brzostrelnih pušk, in še predno so žrtve prenehale živeti, so jih pokrili z zemljo. Ko se je poznele grob odkopaval, se le našlo mnogo trupel v stanju, iz katerega se da sklenati, da so se ranilci skušali rešiti smrti. Hoteli so se preriti skozi zemljo, ki jih je zakrila, niso pa mogli tega storiti, ker so jih zapustile moči predno so se izkopali iz groba.

Pri uničevanju Srbov so se Avstrijci posluževali raznih sredstev: najhujša smrt je bila smrt s strelom iz puške. Nekateri so prebadali z baloneti, druge so zopet razkosavali s sabljami, obešali so jih in jih tolkli s puškinimi kopiti toliko časa, da so izdihili. Reissova statistika dokazuje, da je bilo mnogo trupel razparanih in mnogo sežganih. Mnogo so jih privezali na kole in mučili do smrti. Žrtvam so bile še dokler so še živjele odrezane, zlomljene ali

sovjetske vlade. Ravnotako se ne more sprejeti pogoj, da se bo poljska vojska rekrutirala samo iz enega dela meščanov.

Ako Rusija nadaljuje vojno na Poljskem, ni nobeni svobodni vladi mogoče, priznati oligarhiko sovjetske vlade ali se jo pozlatiti. Svet zahteva mir. Mir na to je mogoč po popolnem priznanju svobode narodov. Trajaločimi nemiri onemogočile razvoj poljedelstva in industrije ter izmenjavo blaga in izdelkov različnih držav. Pomankanje in visoke cene ostanejo še dale. Cela civilizacija je ogrožena po petletni vojski. Angleška in italijanska vlada sta edini, da so potrebni vsi mogoči napori, da se odstranijo sedanja nasprotstva med narodi. LDU.

Delavsko gibanje v Angliji.

Kar se je zadnje tedne slišalo o angleškem delavskem gibanju, je v marsikom vzbudilo mnenje, da napreduje v domovini Lloyd Georgea komunizem. Kdor pa je informiran o angleškem delavskem gibanju, ve, da ta sodba ni upravičena. V Angliji ostro ločijo gospodarstvo od politike. Angleško delavstvo hoče poseben parlament za gospodarstvo in poseben za politiko. In ta nazor le osnova delavskega prepričanja v Angliji. Zato ne nalagajo socialistične ideje, ki bi gospodarsko lice delavskega gibanja hotelo nadomestiti s političnim, pri angleškem delavstvu trdnega razumevanja. S tem je že določeno razmerje, v kakršnem stoji angleški delavec do države: ne zahteva od nje nič drugega, kot da mu da priliko za delo in zaslužek. Ko le na nekem shodu kmalu po sklenjenem miru neki socialistični govornik slikal koristi in ugodnosti političnega kolektivizma, mu je odgovoril delavski govornik: »Angleški delavec nima potrebe da bi mu država zagovarjala eksistenco. On zna skrbeti sam zase. Naš ideal ni državna podpora temveč z lastnim delom postavljeni dom.«

Angleški duh ne more razumeti ruske in nemške ideologije in ekstremnosti v Labour Party nikdar naravnost ne proglasila revolucije, ker vedo, da bi s tem nikakor ne privabili delavstva. In če gledajo ruski boljševiki na svoje angleške tovariše kod na »buržije«, smatrajo obratno angleški delavci ruske komuniste za primitivne idealiste. Ki poskušajo uresničiti komunistične sanje. Sklep delavskih delegatov proti vojni s sovjetsko Rusijo torej še ni dokaz posebnih simpatij za Leninov sistem, ker socialni pozori in politična skušenost angleških delavcev za boljševizem nikakor ni uzodna.

Konferenca zastopnikov zasedenih krajev.

Na iniciativo narodnega sveta za neodrešeno domovino se je vršilo 22. in 23. avgusta v Zagrebu zborovanje beguncev in članov začasnega narodnega predstavništva iz zasedenega ozemlja. Udeležba zborovanju je bila ogromna. Zastopane so bile vse stranke.

V nedeljo so zborovali razpravljali o zunanjem in notranjem položaju naše države s posebnim oziranjem na jadransko vprašanje.

celo iztrgane roke; zlomljene ali odsečene noge, odrezani nosovi, iztaknjeni oči, odrezani spolni udje itd. Nekaterim so Avstrijci z živega telesa rezali termene, druge so obglavljali, kamentali in jih pobijali na ta ali oni način. Primeril se je celo slučaj, da je bilo neko triletno dete ženskega spola vrženo svinjam, ki so ga nožile.

O vzrokih, ki so Avstrijce gnale v te zločine pravi dr. Reiss, da so zakrivilih grozodejstev krivi predvsem avstrijski nemški dnevniki, ki so slikali Srbe za razbojnike in Srbi za državno, v kateri cvetelo sam zločin. Avstro-ogrski oficirji so živalske instinkte svojeke volašva povsod podpirali. To je tudi povsem jasno, če pomislimo na navodila, ki jih je svojčesko izdalo poveljstvo 9. zborja glede postopanja s srbskim prebivalstvom.

Prilomiti je treba, da so se ta grozodejstva izvršila največini v času, ko je stal Avstrijcem in Madžarom na čelu general Potiorek. In temu Potioreku ni do danes še nihče skriviti lasu. Krvnik živi mirno v Celovcu, in ko pride čas za sodno razpravo, ga bodo prav gotovo proglasili za blaznega.

Sklenilo se je ustanoviti jadranski odbor, ki bo deloval na to, da se reši jadransko vprašanje v smislu naših narodnih težej. Odbor obstoji iz enajstih oseb, od katerih prebiva petorica v Zagrebu, trije v Ljubljani, po eden pa v Hrvatskem Primorju, Belgradu in Splitu.

Po debati o jadranskem vprašanju in o položaju neodrešenih Jugoslovancev so udeleženci zborovanja ugotovili, da se narod v okupiranem ozemlju strinja v zahtevi, da se jadranski spor z Italijo reši samo na principu samoodločbe narodov. Ugotovili so, da dosedanji mednarodni red ni z ničemer varoval koristi našega naroda na Reki, temveč da le nasprotno deloval v našo škodo. Loyalnost naše vlade, potrpežljivost javnosti in zatajevanje okupiranega prebivalstva ni moglo rešiti naroda v zasedenih krajih pred izgono, mukami, uničevanjem lastnine in življenja. Prei ali slej na mora nastopiti nov položaj, v katerem se bo realiziral naš integralni program. Na ta čas se mora pripravljati vlada in ves naš narod. Zato vztrajamo pri zahtevah osvoboditve celokupnega našega naroda ob Jadranu in

ne moremo se zadovoljiti s tem, kar bi eventualno naši državniški ukrenili. Odločitev o usodi zasedenega ozemlja se ne sme izvršiti, ne da bi se predre vprašal ves narod o mnenje.

Od začasnega narodnega predstavništva so zborovalci zahtevali, da se izpremeni dosedanji sistem zunanje politike in da prevzame predstavništvo efektivno kontrolo nad vodstvom te politike. V to svrha naj se osnule traten parlamentarni odbor za zunanjo politiko, ki bo deloval tudi takrat, kadar bo narodno predstavništvo počivalo. Vlada se pozivlja, da zahteva za podporo v Splitu, Trstu, Pulju, Reki, Zadru in drugod odškodnino za vse naše poškodovane institucije. Potem intervencije morebiti antantinih organov se mora v bodoče zagotoviti varnost življenja in imetka ter omogočiti narodni in kulturni razvoj Jugoslovancev v zasedenem ozemlju. Vlada naj ukrene vse potrebno, da zagotovi miren obstanek vsem progoncem, ki se žele vrniti v domovino.

Sedež in pisarna Jadranskega odbora je v Zagrebu.

Jugoslavija.

Seja ministrskega sveta.

LDU Beograd, 23. avgusta. Danes je bila seja ministrskega sveta, ki je trajala od 10. do 12.30. Predloženo je bilo poročilo o položaju na albanski meji. Razpravljali so tudi vprašanje o uvedbi novolovljenih oblačilnih uprav Razentega so razpravljali tudi o drugih političnih vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu.

Malta antanta.

LDU Beograd, 23. avgusta. Iz Prage poročajo: Vsi listi z iskrenim zadovoljstvom pišejo o novi konvenciji v Bukarešti. Sporazum med Beogradom in Bukarešto se smatra za sporazum: miru. Podpisovalci sporazuma so pripravljani, sprejeti v svoj krog tudi Poljsko s pogojem, da izkoristijo ugodni trenotek in sklene mir. Dr. Kramar v svojem listu pozdravlja sporazum Češkoslovaške in Jugoslavije in želi prijateljstva med Jugoslavijo in Italijo.

Albanski napadi odbiti.

LDU Beograd, 23. avgusta. Napad na naše meje severno od Skadranske jezera se je nanovo začel dne 19. t. m. ter se je ponovil dne 20. in 21. t. m. Vsi napadi so bili med tem časom odbiti.

Plače za podčastnike.

LDU Beograd, 23. avgusta. Vojno ministrstvo je uredilo plače podčastnikom

naše vojske. Naredniki dobijo na mesec 650 dinarjev, oženjeni pa dobijo še posebno doklade.

Ujeta roparska tolpa v Slavoniji.

LDU Beograd, 23. avgusta. Komisar železniške postaje v Slavonskem Brodu poroča, da je prišel na sled organizirani tolpi tatov. Orožniška patrula je napadla bandite pri bivših avstro-ogrskih barakah, kjer so imeli svoje skrivališče. Ujeli so sedem roparjev, med njimi dve ženski. Isti komisar poroča tudi, da je bil prijet glasoviti goljuf in tat Zlatko Zekić, ki je kot kontrolni organ zagrebškega železnicega ravnateljstva okradel blagajne v Brodu, Vinkovcih, Mitrovici in Rumi.

Gibanje bolgarskih komitajev ob naši jugovzhodni meji postaja z ozirom na albanske vpade v naše ozemlje živahnije. Bolgare podpirajo pri tej akciji Italijani.

Stambulski pride v Beograd, kjer bo skušal z našo vlado vzpostaviti bolgarske trgovske zveze. Njegov obisk je v zvezi tudi z ustanovitvijo morebitne alijanse med Jugoslavijo, Bolgarsko in Romunijo.

Prijavo stanovanj vseh jugoslovanskih družin na Reki je zapovedal D'Annunzio. Na Reki namerava naseliti podanike iz italijanskega kraljevstva.

Razna poročila.

Češki list o bodočnosti češko-jugoslovanske zveze.

LDU Praga, 23. avgusta. Praški »Casopis: Preverjeni smo, da bo vest o češko-slovaški - jugoslovanski - romunski zvezi preprčala o njenih potrebah tudi Venizelosa, ki je pristal koncepcije Beneš-Trumitč-Take Jonescu. Nova zveza bo enkrat imela vpliv tudi na Varšavo.

Rusi v Vzhodni Prusiji.

LDU Königsberg, 23. avgusta. V pogodbenih urah je prišel še en eskadron in nekaj manjših oddelkov ruskih čez vzhodno prusko mejo. Južnovzhodno od Willenberg in Cherzele so bili popoldne boji. Tukaj gre za odrezane oddelke tretjega konjeničnega voja, ki je hotel prodirati proti vzhodu. Poljaki so te oddelke različno pozvali, naj se podajo. Rusi pa niso sprejeli pogojev.

Boji na ukrajinski fronti.

Dunaj, 24. avgusta. (Izvirno poročilo.) Na celi ukrajinski fronti so se pričeli ostri boji za prehode čez reko Stripo. Boljševiki s veliko močjo napadajo ob železniški progi Czortkow-Buczacz-Stanislaw. V poteku teh bojev je Buczacz večkrat menjal po-

sestnika končno so ga obdržale ukrajinske čete. Na nekaterih mestih se je boljševikom sicer posrečilo prečkati reko Stripo, bili pa so z protinapadom zopet vrženi nazaj.

Komunistični izgredi v Nemčiji.

LDU Magdeburg, 23. avgusta. Akotudi je zveza špartakovcev svarišla pred nasilstvi, je v soboto popoldne v Stassfurtu po shodu, sklicanem po komunistični delavski stranki Nemčije, došlo do streljanja. Mestno hišo so napadli s streljalcami. Jetrnike so osvobodili iz ječe. Oplenili so zvezanike, kakor tudi pošto in hranilnice. Ko je došel oddelak magdeburškega redarstva, so izginili komunisti brez sledu.

Poljsko prodiranje v Gornji Sleziji.

LDU Beuthen, 23. avgusta. Wolfiov urad poroča: Poljaki so včeraj zasedli Pless in Schrau. Po dosedanjih poročilih je ves okraj Rybnik izmislil mesta Rybnik in ves okraj Pless z mestom Pless v poljskih rokah. Nadalje so Poljaki zasedli deželni okraj Katowice, deželni okraj Beuthen ter deželni okraj Teronvice. Mesta Gliwice, Katowice, Beuthen in Königshttte še niso v poljskih rokah.

Gospodarstvo.

Borza.

LDU Carib, 23. avgusta. Berlin 11.70, Holandija 196, Newyork 603, London 21.68, Pariz 42.75, Milan 27.90, Praga 9.50, Beograd 23.50, Zagreb 5.80, Budimpešta 2.55, Dunaj 2.60, avstrijske žigosane krone 2.60.

LDU Dunaj, 23. avgusta. Nemške marke 504.50, romunski lei 490, bolgarski lei 370, švicarski franki 3725, francoski franki 1700, italijanske lire 1150, angleški funti 800, ameriški dolarji 235, češkoslovaške krone 400—420, novi dinarji 975—1025.

LDU Praga, 23. avgusta. Beograd 243, Dunaj 23.75, Zagreb 60, dinarji 239, avstrijske krone 22.75.

Imetjsko obiranje v Savinjski dolini. Zgodnji hmelj, ravnotako »golding« sta obrana, obiranje poznega hmelja se še deloma vrši. Hmeljska letina v Savinjski

dolini je letos izredno slaba. Kupčila se še ni razvila.

— Izvoz usnja in volne prepovedan. Ministrski svet je bil sklenil, da se prepove izvoz usnja in volne. Pristojni faktori so se sedaj sporazumeli, da ta sklep ostane tudi nadalje v veljavi, da pa se morajo te sirovine prodajati domačim tovarnam, da bodo izdelovale usnje in blago za potrebe prebivalstva in vojske. Vse delo se bo vršilo pod državnim nadzorstvom. Tovarne so obvezane, da morajo vse stvari, potrebne za občno prekrbo, izdelovati po določenih cenah.

— Konferenca trgovcev in bankirjev. Sklicuje se 25. t. m. beogradska borza. Na konferenci se bo razpravljalo o prodaji in nakupu deviz, o reorganizaciji devizne centrale, o zagotovitvi valute za izvoz in o vseh vprašanjih, ki so s tem v zvezi. Konferenca se udeležijo tudi interesi iz Zagreba in Ljubljane.

Dnevne vesti.

— **Amnestija v Sloveniji.** Regent Aleksander je podpisal dalekosežno amnestijo za vso Slovenijo. Pomiloščeni so vsi politični obsolenci, zlasti vse one osebe, ki so bile obsolene po srbskem zakonu zaradi žaljenja Veličanstva, in oni, ki so bili obsoljeni po § 103. in 104. srb. kaz. zakona. Tem osebam je kazen odušćena, če je še niso nastopili. Pomiloščeni so torej pred vsem vsi obsolenci v viniški aferi. Dalje so tudi pomiloščeni nekateri drugi obsolenci, ki imajo prestati še le prvo kazn.

— **Prizetok šolskega leta 1920/21** na ljudskih šolah bivše Kranjske je določen na dan 17. septembra. 15. in 16. dan pa sta določena za vpisovanje.

— **Dvo- in enokronski bankovci** krožijo vedno več po Jugoslaviji, zlasti pa v Sloveniji. In to kljub temu, da imajo menda državni uradi naročilo, naj te bankovce po možnosti zadržujejo. Prvotni žigi z bankovcev so se že zbrisali, tako da je danes popolnoma nemogoče ugotoviti pristnost ali ponarejenost žiga. Umevno je, da se vtihtaplajo iz Avstrije vsled tega dnevno ogromne množine tega ničvrednega papirja. Pred kratkim so nam poročali o večjih vagonih bankovcev, ki so dospeli iz Pariza v Beograd. Kje se sedaj ta denar? Zakaj vlada že vendar enkrat ne zamenja gnusnih cunij, kakoršne so danes še krožeči stari avstrijski bankovci? Pa ne, da bi šli vsi ti novi milijoni v promet brez zamenjave?

— **Kaj je s krompirjem?** Po vestih, ki prihajajo iz ljubljanske okolice in Gorenjske, se potikajo okoli razni agenti, večinoma iz Avstrije, ki pokupujejo krompir po izredno visokih cenah. Krompir je še v zemlji. Mogoče je, da je naša slavna deželna vlada sklenila kako novo pogodbo z raznimi krščanskimi mesti n. pr. z Lincom itd., da oni dobe naš krompir? Treba bo zopet metle in če pride druga izdaja lanskim oktoberskim dni, naj si gospoda pri deželni vladi zapomni, da bo de ta izdaja izboljšana.

— **Škod poštnih odpravnikov v Novem mestu.** Zadnje nedeljo so se v Novem mestu zbrali poštni odpravniki na sestanku. Opozorili so merodajne faktorje na svoji mizeri in emociji položaj. Nič čudnega ni, če se je mnogo poštnih odpravnikov dosedaj odpravljalo službi, ker ne morejo izhajati z mesečnimi 600 kronami. Ta prejemek ne zadostuje danes niti za hrano. — Kje pa je vse ostalo: obleka, stanovanje, itd. t. d.? Dostojni poštni odpravniki nimajo. Dasi se od časa do časa povišujejo poštne pristojbine, odpravniki nimajo od tega prav nobene koristi. Na slabšem so kakor hlapci v mestu in dekle po deželi. Ali se zanje res nihče ne bo zavzel?

— **Na državni kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu** se prične novo šolsko leto 1920—1921 dne 4. novembra t. l. Učenci se sprejemajo v zimsko šolo in v letno šolo. Zimska šola traja dva tednja čez zimске mesece ter je namenjena stonom iz živinorejskih in poljedelskih krajev. Letna šola, namenjena sinovom iz vinorodnih krajev, traja celo leto. Prošnje za sprejem je vložiti pri podpisaneemu ravnateljstvu do 1. oktobra t. l. Prošnji se priložiti: domovnico, oziroma krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravniško izpričevalo o telesni in duševni sposobnosti, uravnavno izpričevalo in izjavo staršev ali varuhov, s katero se zavzemajo plačevati stroške šolanja. — Sprejemalo se bodo samo kmečke sinove, ki ostanejo po končani šoli na svojem domu, ki so najmanj 16 let stari ter z dobrim uspehom končali ljudsko šolo. Oskrbnina je nastavljena na mesečno 240 kron in se zamore plačati eventualno tudi v živilih. Za sinove ubožnih posestnikov je oddati nekaj popolnoma ali pa polovično prostih mest. Za ta mesta je predložiti uradno potrjena (od županstva in davkarje ter župnega urada) ubožna spričevala. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

— **Uvoz pred 23. marcem** naročenega blaga dovoljen. V »Službenih Novinah« z dne 23. t. m. je priobčena naredba gospodarsko-finančnega komiteja, s katero se dovoljuje uvoz vsega onega pri uvozu zabranjenega blaga, glede katerega se nesumljivo dokaže, da je bilo naročeno, še predno je stopila v veljavo naredba ministrskega sveta o zabranitvi uvoza, t. l. pred 23. marcem t. l. Vsakdo, ki ima take naročilne pogodbe in obveznosti, mora v roku 15 dni od dneva priobčanja te naredbe v Službenih Novinah pri generalni direktorji carine v Beogradu vložiti z zadostnimi dokazi podprto prošnjo. Po preteku tega roka vložitve prijave se ne bodo

sprejemale in tudi na prijave, ki so bile vlozene brez naročbo zadevajajočih dokumentov, se ne bo oziralo. Prošnje, oddane na pošti proti povratnemu receptu vsaj petnajst dan po priobčanju naredbe o dovolitvi uvoza zabranjenega blaga se bodo smatrale za pravčasno vlozene. V razpisu je istočasno z naredbo komiteja priobčen tudi postopek pri carinjenju tega blaga.

— **Vprašanje repatriacije vojnih posojil.** Od nešteto strani prihajajo pritožbe in vprašanja, za kaj se »Repatrija«, d. z. o. z., ki si je nadelo nalogo, repatriirati naše v Avstriji pod zaporo se nahajajoče imetje, ne bavi z repatriiranjem onih vojnih posojil, ki so deponirana pri različnih zavodih v avstrijski republiki. — Da ne nastanejo nesporazumljenja, bodi s tem pojasnjeno, da se »Repatrija« s temi vojnimi posojili za sedaj ne bavi, da pa se bo z njimi bavila, ako bi nastopila poreba za to. Trenotno bi bil prenos teh vojnih posojil na naša tla menda neoporn. Spuščati se na tem mestu podrobno v razloge, bi stvari ne koristilo, potrebno pa se nam zdi, opozoriti občinstvo na to, da vprašanje repatriiranja vojnih posojil trenotno iz zelo važnih razlogov ne more biti aktužno in da bo »Repatrija« prevzela v repatriiranje ta vojna posojila takoj, kakor hitro bo to oportuno.

— **Vojaske ženitvene kavčije.** Vsem častnikom, ki imajo v Avstriji pod zaporo vojaške ženitvene kavčije, se vsled raznih vprašanj nazažnja, da se podpisana družba bavi tudi z repatriiranjem vojaških ženitvenih kavčij pod enakimi pogoji, kakor z repatriiranjem drugih vrednostnih papirjev. — Repatrija, družba z omejeno zavezo v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 8.

— **Dva komorna koncerta** godalnega kvarteta Zika (R. Zika, K. Santic, L. Cerny, L. Zika) na Bledu dne 16. in 19. t. m. sta uspela s pričakovano sijajnostjo. Izbrano občinstvo je sledilo z navdušenjem bogatemu vzporedju. Zlasti je žel obilo priznanja originalni ruski kvartet na tem: B-la-f. — Kvartet koncertira 25. in 26. t. m. v zdravilišču v Rogaski Slatini. K.

— **Gospod Fran Torčevski**, urednik »Slovenca«, se je vrnil iz ruskega ujetništva ter se nahaja sedaj v Dubrovniku.

— **V Begunjah** bo izpuščenih okrog 25 kaznjencev iz zapora, ker so izpolnile vsa določila amnestijske naredbe.

— **Polzvedba.** Kdo od ruskih vračajočih se ujetnikov ve kaj v mojem sinu Edmundu Herzogu. Bil je podčastnik pri 9. stotnjici 87. pošpolka, boril se je v začetku svetovne vojne v Karpatih ter je od 21. novembra 1914 pozneje, Kdo ve kaj natančnejše o njem iz poznejše dobe, naj blagovoli takoj sporočiti očetu Ferd. Herzogu, trgovcu v Ljutomeru.

Ljubljana.

— **Dr. Ravnihar težko obolel.** Dr. Vladimir Ravnihar, ki je bival z rodbino na letovišču na Otoku ob Vrbskem jezeru, je težko obolel na griži. Preneliali so ga včeraj v Ljubljano. Kakor poročajo, je sedaj že izven nevarnosti.

— **Na pomožni šoli v Ljubljani** je imenovan za nadučitelja gospod Josip Mihelič iz Preddvora, za učiteljico pa gđ. Matkovič.

— **»Glasbena Matica.«** Vpisovanje gojenecov o konservatorij in v glasbeno šolo se bo vršilo od 1. do 15. septembra izveniš nedelje in praznike vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldan in popoldan od 3. do 5. ure v pisarni Glasbene Matice, Gosposka ulica št. 8/I. Sprejemni izpiti za vstop v konservatorij in v dramatično šolo se bodo izvršili v dneh 10. 11. in 13. septembra.

— **»Klub Primorje.«** Članice, ki se mislile udeležiti sokolskega zleta v Maribor, dobite izkaznice za zlatano vožnjo pri načelniku gospe dr. Debelakovi, Požarjev trg 3, kjer dobite tudi druga pojasnila.

— **Dražba 1 kočije (pokrite), 1 težkega voza ter 1 vodne sesalke** ozir. brizgalke s cevmi se vrši 4. septembra ob 11. uri dopoldne v državni zbirni na Selu pri Ljubljani.

— **Izgubljeni Izgubila** se je v soboto ob pol 18. uri od Gradišča do glavne pošte bo (Kreuzfuchs). Pošten najditelj naj jo proti dobri nagradi odda pri Hribarju na Rimske cesti 6.

Maribor.

— **Pri polteliskem komisariatu v Mariboru** se razpisuje mesto policijskega zdravnika v IX. eventualno VIII. činovnem razredu državnih uradnikov. Prošnje se naj predložijo deželni vladi, poverjenstvu za notranje zadeve, do 15. septembra 1920. Natančnejše v »Uradnem listu« št. 97.

— **Po zadnjem deževju** je nastopil v Mariboru in okolici čisto jesenski hlad.

— **Umrl je** v ponedeljek v tujaknji deželni Avgust Retman, posestnik na Meljskem hribu, ki se je pred kratkim obstrlil v trenutku duševne omračenosti.

— **K umoru inženirja Khalla.** Morilec inženirja Khalla podporučnik Vučetić se nahaja v tujaknjem vojaškem zaporu in pride pred vojno sodišče. Vršila se bo pre-

iskava, ki naj bi ugotovila razne nepojasnjene zagonetnosti, ki so spolezne z umorom. Vučetić je bil cel čas v nezvesti in je šele predvčerajšnjem prišel zopet k zvesti in zatrije, da se spominja samo na to, da se je sestel s svojim avakom, kateremu je pričel čitati pogoje za ločitev od svoje žene. Medtem ga je Khall z neko besedo tako razburil, da sta se spoprijela in pri tem obadva padla skupaj na tla. Kar se je zgodilo potem, na to se baje ne spominja več.

— **Tihotapska dogodka.** Zvečer 22. t. m. so med Pesnico in Mariborom začele znane osebe metati kovčke in pakete iz osebnega vlaka, ki vozi okoli pol 9. ure proti Mariboru. Finančna straža je začela vsled tega streljati. Prijeli so več Nemcev, med njimi neko mlado gospo, ki so osumljeni, da so bili v zvezi z onimi, ki so metali kovčke iz vlaka. Osumljeni so tudi nemški železničarji, da so v zvezi s temi ljudmi, ker se drugače skoro ne da misliti, kako naj bi prišli tihotapci v voz, kjer se nahaja prtljaga. Gre za tihotapstvo dragocenih stvari. Uvedla se je stroga preiskava.

— **Mrtvo truplo** novorojenca, starega približno štiri mesece, je naplavila Drava pri Fali nad Mariborom. Dognano še ni, ali gre za umor ali za nesrečo.

Celje.

— **Celjsko mestno gledališče** prične s sezono najbrže že s prvim septembrom. Ker je dosedanji režiser g. Milan Skrblnšek sprejel angažma v Mariboru, je dramatično društvo stopilo v pogajanja z gospodom Bratino, da bi prevzel vodstvo gledališča, toda medtem pa je tudi že on podpisal pogodbo od mariborskega gledališča. Celjski diletantje pa so izjavili, da hočejo navzlic temu delovati tudi znanprej v prosep celjskega gledališča.

— **Društvo poštinih uradnikov in uradnic** priredi 29. t. m. ob 2. popoldne v restavraciji Svetel v Gaberju stanovski sestanek.

— **Radi navijanja cen** je bil obsoben v Celju vodja celjskih komunistov Ivan Martinčič na 5000 K globe in 5 dni zapora. Odsek za prehrano je sedaj obsodbo potrdil. Martinčič izgubi s tem aktivno in pasivno volilno pravico.

Primorje.

— **Za sistematizacijo uprave v Južni Benečiji.** Pod tem naslovom je objavil v eni zadnjih števil tržaškega »Piccola« civilni komisar v Trzinu dr. Mistruzzi načrt za ureditev uprave v novozasedenih krajih. Mistruzzi predlaga, naj se prikloni politični okraj Sežana in del postonskega okraja (Vipava in Senožeče) skupno s sodnim okrajem Aldovšci na k Trstu. To bi kazalo storiti radi tega, ker bi se na ta način izenačilo slovenstvo teh krajev z italijanstvom tržaškega mesta. Goriški politični okraj naj bi obsegal vse kraje, ki so mu pripadali pod avstrijsko upravo, vendar pa brez političnega okraja sežanskega. Pod Gorico bi spadali Tolmin, Bovec, Kobarid, Kanal in Idrija. Tretje upravno področje bi tvorilo mesto Puli s pripadajočimi mu otoki. Na ta način, meni italijanski komisar, bi se slovenski živeli v zasedenem ozemlju nalažje prilagodili italijanskemu vplivu ter bi se natenostavneje politizirali. — Dr. Mistruzzi je s tem načrtom najboljše dokazal svoje upravne sposobnosti za zasedeni ozemlje.

POPIS IN ŽIGOSANJE VOJNIH POSOJIL.

Občinstvo opozarjamo, da izide v najkrajšem času v Uradnem listu za Slovenijo pravilnik, kako se bodo popisovale, žigosale in iz prometa jemale obveznice vojnih, ter popisovale in žigosale obveznice predvojnih državnih posojil bivše Avstrije in Ogrske.

Obveznice je prijaviti pri davčnih uradih. Rok za prijavo je določen za vojna posojila na čas od 6. do včetrtega 20. septembra t. l., za predvojna posojila pa na 6. do včetrtega 25. septembra t. l. Po tem roku se nobena prošnja ali reklamacija ne bo sprejela, na kar se občinstvo posebno opozarja. Podaljšanje roka za prijavo je izključeno. V pravilniku se je finančno ministrstvo, ki ga je izdelalo, očividno strogo držalo določb senžermenškega dogovora, ki nalaga naši državi le popis in žigovanje v tuzemstvu se nahajajočih titrov. Bilo bi torej povse zgrešeno, tolažiti pravilnik v tem zmislu, da je 2 njim tudi že rešena usoda v inozemstvu deponiranih obveznic, ki so lastniki naših državljanov. V tem oziru je posebna akcija v toku, ki jo podpirajo vsi merodajni faktorji. — Finančna delegacija v Ljubljani.

RAZPEČAVANJE POKVARJENE MOKE.

Pred ljubljanskim okrajnim sodiščem je bila v ponedeljek dopoldne kazenska razprava proti predsedniku Trgovske in obrtne zbornice g. Ivanu Knezu in cel vrsti soobtoženih mojarjev, pekov in mlinarjev. Vsi so obtoženi razpečavanja

Prvi je bil zaslišan g. Ivan Knez. Sodnik Avsec mu predloži vsebino ovadbe, češ da je imel začetkom letošnjega leta več vagonov pšenice, kateri je bilo primestnih 30 do 35 odstotkov raznih primesti.

Gospod Knez se zagovarja: »Kupil sem od nekega beogradskega trgovca 32 vagonov pšenice. Ker sem jo kupil, sem jo moral naprej spraviti. Nisem vedel, kaj sem prejel in nisem vedel, koliko odstotkov je grašice...«

Tekom nadaljnjega svojega zagovora odločno zanika očitane, da bi bil poslal 8 vagonov grašice, da se pomeša med moko. Sodnik tudi radevolje to ugotovi, ter čita sodniški spis, iz katerega je razvidno, da je Josip Zidar za »Gospodarsko zvezo« poslal mlinarju Pavlu Bertoncelju podružnični vagon t. l. cirk. 17.000 kg samega graška. Sodnik sam je bil na licu mesta v nekem mlinu ter si je ogledal tako mešano pšeno. Vzorec je položen na razpravni mizi, kjer je ad oculos dokumentirano, kako je bila pšenica mešana z graščico, grahorjem, slakom in drugimi takimi nevdolnimi primestmi.

Priča Gormek Franc, obtoženec mlinar, izjavi, da je bila pšenica res zelo grahorjasta. Pri vagonu je bilo 1400 kg grahorja.

Priča Pavel Bertoncelj, mlinar, potrdi, da mu je dal Josip Zidar dva vagona grahorja. Pravi, da mu je Zidar zatrdil, da ima Gospodarska Zveza večje množine grahorja — na razpolago.

Razprava je bila preložena v svrhu zaslišanja prič in izvedbe drugih dokazov. Tudi ostale razprave proti Glavici Jerneju, trgovcu v Spodnji Šiški, Ivanu Skrbnčevu, trgovcu v Spodnji Šiški, Ivanu Pircu, trgovcu iz Dravci, Francetu Miheliču, mlinarju iz Studia pri Kamniku, Avgustu Jenku, peku na Gosposvetki cesti, Frančišku Odecu na Dunajski cesti in Pavlu Bertoncelju, mlinarju iz Domžal, so bile preložene na nedoločen čas. Imenovani so moko kupili pri g. Knezu in so tudi krivi prestopka o ponarejanju živil, ker so pokvarjeno moko, oziroma kruh prodajali prebivalstvu.

Sport in turiztika.

— **Motociklistična in kolesarska dirka** za gorsko prvenstvo Slovenije, se vrši v nedeljo 29. t. m. na osem kilometrov dolgi progi (Podlipa-Smerčje) cesta Vrhnika-Ziri. Motociklist se razvrste v pet skupin in sicer po konjskih silah ter se uspeh tudi po istih klasifikacijah. Zbirališče vseh motociklistov, kolesarjev, dirkačev in kolesarjev izletnikov ob 1. uri na Vrhniki pri restavraciji Mantua, odkoder skupen odhod na start. Prijave se sprejemajo do 25. t. m. na naslov kluba ali pa v trgovini Svetla, Mestni trg.

— **Odhod Jugoslovancev na Olimpijado** Včeraj dopoldne so se z južnega kolodvora v Zagrebu odpeljali na antverpensko olimpijado zastopniki našega športa. To je prva olimpijada, na kateri smo zastopani tudi mi Jugoslovanci. Naši športniki bodo nastopili le pri nogometnih tekmah. Upamo, da bodo pri prihodnji olimpijadi nastopili že pri vseh športnih panogah.

Sokolstvo.

Vstopnice za tribune k javni telovadbi v Mariboru in zletni znaki se dobe pri Sokolskem Savezu SHS, Narodni dom, vsak dan od 9. do 10. ure dopoldne.

— **Za polovično vožnjo** mora imeti vsak posebno zletno izkaznico Saveza. Legitimacije se dobe pri društvi, oziroma pri Savezu v pisarni v Narodnem domu. — Razven tega mora imeti vsak zletni znak, ki stane 10 K in se dobi istotam. Pri postajni blagajni, odkoder odhajate v Maribor, vzemite za vsakega udeleženca, ki ima zletno izkaznico, cel vozni listek III. razreda do Maribora. Obenem dobite na zletne izkaznice žig postajne blagajne. (Važno!) Niti zletnih izkaznic, niti voznega listka ne oddajajte iz rok! Med vožnjo v Maribor žigosa župni tajnik ali njegov namestnik vsem izletnikom, pripadajočim v njegovo župo — zletne izkaznice z župnim žigom, in sicer na zadnji strani. Tako opremljena izkaznica zaeno s ceto voznico karto do Maribora opravičuje za povratno vožnjo, ne da bi bilo treba pri postajni blagajni v Mariboru še iskati kakšnih nadaljnjih potrdil in slično.

— **Zletne izkaznice** izdajate tudi civilnemu, Sokolstvu naklonjenemu občinstvu, četudi niso člani sokolskih društev. Če vam jih primanjkuje, jih naročite takoj pri Savezu. Zletne izkaznice so veljavne na državni železnici od 27. t. m. do 2. septembra, na južni pa od 27. do 31. t. m. in sicer za posebne in redne osebne vlake III. razreda, ne pa za brzovlake!

— **Povratek.** Vsakdo naj se s istim vlakom, kot je prišel v Maribor — izzemši delegate za skupščino, ki se vračajo z rednimi vlaki (ne brzovlaki!) s istim ugodnostmi (III. razred) — vrne. Vozi redi ostanejo, kakor so bili objavljeni.

— **Članstvo v kroju,** ki se poslužuje lutanjih vlakov dne 29. t. m., opozarjamo, da se formira sprevod na Tezno ob 10. dopoldne in se morajo takoj po prihodu v Maribor podati na prostor, katerega jim označijo sokolski reditelji v Mariboru. Med sprevodom je članstvu v kroju strogo

zabranjeno pohajati po mestu ali posadati po javnih lokalih!

— **Društva,** ki leže ob progah, kjer se vozi Sokolstvo, naj skrbijo, da bodo poslopja ob železnici in kolodvoru primerno okrašeni.

— **Moški naraščaj** nastopi v Mariboru pri javni telovadbi brez srajc; hlače so lahko poljubne glede barve in kroja.

— **Občinstvo,** ki se udeleži zleta v Maribor, prosimo, da se odpelje iz Ljubljane ako le mogoče v nedeljo dne 29. avgusta z rednim vlakom ob 4. uri 15 minut, in s posebnim vlakom ob 5. uri zjutraj, ker ne moremo preskrbeti vsem dovoljnih prenočišč. Prijav je vsak dan več, vojaška oblast nam je odrekla posteljni material, vsled česar ne moremo ustreči vsem zahtevam.

— **Sokolske potreščine,** čepice, znake za čepice in za pasove, peresa, telovadne kroje, kokarde itd. ima v zalogi br. Peter Capuder, Ljubljana, Vidovdanska cesta št. 2.

— **Skupni obed,** obstoječi iz juhe, mesa, dveh prikuh in enega kruha veljajo 14 K. Bratje, društveni načelniki, zberejo med vožnjo denar za skupne obede od članov svojega društva, napravijo seznam vseh, ki so plačali obed, v dveh izvodih ter oddajo denar in 1 seznam župnemu načelniku, oziroma od tega določenemu bratu. Ti izroče denar in seznam v sokolski pisarni na kolodvoru v Mariboru.

— **Bratje v kroju,** ki se vožijo z jutranjim vlakom v nedeljo dne 29. avgusta, naj se zglašijo v petek popoldne v pisarni Sokolskega Saveza v Narodnem domu.

— **Propagandni odsek za zlet Sokolskega Saveza SHS v Mariboru** prosi za vrnitev nabiranih pol, katere so se svojačasno vposlale na Sokolska in druga narodna društva, trdke in privatne osebe, ker je rok za vrnitev že potekel in ker mora propagandni odsek svoje račune še pred zletom zaključiti. Nabirane pole z denarjem vred naj se pošljejo na propagandni odsek ali pa na zletno pisarno v Narodnem domu v Mariboru.

— **Nova sokolska knjiga.** Izšla je v založbi Sokola I nova knjiga: »Kako voditi in upravljati sokolska društva?« Spisal dr. Pavel Pototnik, cena 22 K. Opozarjamo vsa bratska društva na to važno knjigo.

— **Sokolski zlet v St. Vidu nad Ljubljano** Ljubljanskega okrožja sokolske župe Ljubljana I dne 5. septembra, združen z javno telovadbo in ljudsko veselico. Navodila za bratska društva: Ljubljanska in okoliška društva se zbere pred ljubljanskim mestnim domom ob pol 14. uri. Odhod z godbo kr. dravske divizije točno ob 14. uri. — Ob 15. uri pozdrav pred St. Vidom, na to pohod skozi St. Vid na telovadišče. Pričetek javne telovadbe ob 16. uri. Nastopijo: dečki in deklice s prostimi vajami, obrtni naraščaji: vaje z drogov, ženski naraščaji: vaje z cvetnimi loki, člani: Hofmanove proste vaje, članice: proste vaje za zlet v Pragi 1920, člani: orožna telovadba, člani in članice: simbolično ritmične proste vaje br. Vidmarja po Ravnikovi skladbi »Jugoslavija«. Po telovadbi nagovor starostar br. dr. Pestotnika. Člani in članice v krojih odkorakajo iz St. Vida v Ljubljano ob 20. uri. Člani in članice v krojih prosti vstopine. Prosimo bratska društva, da na poslano jim okrožnico nemudoma odgovorijo! Zdravo! K.

Gledališče.

— **Uprava kr. Narodnega gledališča v Ljubljani** pozivlja g. dosedanje abonente, ki reflektirajo za bodočo sezijo na svoje dosedanje prostore, naj se zgleda do 5. septembra v pisarni opernega gledališča med 10. in 12. ter 3. in 5. uro. Od 6. septembra dalje se sprejemajo novi abonenti. Če ostanje iste kakor lani. Sezona se otvori v obeh gledališčih dne 16. septembra.

Drobiž.

— **Čudna bolezen.** V Ljubljani je polavila nedavno neka čudna bolezen, ki je postala strah in trepet vsega prebivalstva. Zdravniki dosedaj še niso dognali, kaj povzroča to bolezen, ki konča brezizjemno s smrtjo. Ne ve se niti, kako nastane. Na tej bolezni obolele popade najprej huda mrzlica, nakar se pojavijo po celem telesu velike okrogle modre lise, ki povzročajo strašen smrad. Po 6 do 8 urah sledi brezizjemno smrt.

— **Velika katastrofa** bo zadela Evropo, tako prorokujejo razni ameriški geologi. V najkrajšem času bo v Evropi, kakor pravijo, prišlo do silnih potresov, orkanov in poplav. Zemljivid Evrope se bo popolnoma spremenil. Večji del Angleške bo izgnil v Atlantskem oceanu, a od Irske in Škotske bodo ostali le mali deli. Od Francoske bo ostal samo severozapadni in jugozapadni ožol. Skagerrak in Kattegat, morski ožol, bosta izgnila in Skandinavija bo zopet združena z Dansko po suhi zemlji. Tako mislijo Amerikanci, toda mi, ki smo preživeli svetovno vojno, bomo najbrže preživeli še tudi njihovo prerokovanje.

**Podpirajte
Jugoslovansko Matico!**

Poslano.*

Podpisani Albin Cunder, fotograf v Idriji, objavljam sledečo sodbo: »Opr. št. U. 88/20/4. Temeljem oblasti, podeljene od vrhovnega poveljstva kr. italijanske vojske!«

Okrajno sodišče v Idriji je razpravljalo danes v navzočnosti zasebnega obtožitelja Albina Cunder, njegovega namestnika dr. Karola Podgornika, obtoženca Aleša Bogataja, zagovornika notarja Frana Tavzesa o obtožbi, katero je dvignil zasebni obtožitelj zoper Aleša Bogataja zaradi prestopka razžaljenja časti in je po predlogu obtožitelja, naj se kaznuje obtoženca, razsodilo tako:

Obtoženi Aleš Bogataj, rojen leta 1858 na Goveku, oženjen, posestnik in gostilničar na Goveku št. 13, je kriv, da je dne 16. julija t. l. na Goveku Albina Cunder s tem, da mu je v svoji gostilni vprico Cirila in Matevža Bogataja očital, da mu je ukradel okrog 2000 L. denarja lažljivo obdolžil hudodelstva tatvine, ne da bi dol-

* Za ta dopis je uredništvo odgovorno le toliko kolikor določa zakon.

ženje doseglo znake hudodelstva po § 209 k. z. S tem je zakrilil prestopok zoper varnost časti po § 487 k. z. in se obsodi po § 493 k. z. z uporabo §§ 266 in 261 k. z. na 200 lir denarne kazni, oziroma v slučaju nezveljavljivosti na 14 dni v zapor in po § 389 k. p. r. v povračilo kazenskih stroškov.

Okrajno sodišče v Idriji, dne 5. avgusta 1920.

Mali oglasi.

Proda se:

LEP, ŠTIRI LETA STAR KONJ Z OPREMO,

voz zapravljen, in en voz z dvema sedeži se proda. Vprašati Stari trg 19, Ljubljana.

FOERSTER-HARMONIUM (prvovrsten), na prodaj. Kje, pove Anončni zavod »Vedež«, Gregorčičeva 6, Maribor. 1567.

2 SPALNI SOBI IZ MEHKEGA LESA proda Jak. Simčič, Sp. Doble, pošta Loče ob Baškem jezeru. 1563.

LEPO IZDELANA, SKORAJ NOVA OPRAVA,

iz mehkega lesa za spalno sobo, obstoječa iz 2 omar, 2 posteli, 1 mize, 4 stolov, ki so pa iz trdega lesa, prodam radi selitve. A. Jamar, Bohinjska Bela 87, pri Bledu, Gorenjsko.

PRODAM 1 KOČIJO (KRITO) TER 1 ZAPRAVLJENČEK oboje v najboljšem stanju. Naslov v upravi Jugoslavije. 1552

HARMONIJ dobro ohranjen — proda I. Zirovnik na Bledu. 1531

Ia TRAPISTOVSKI SIR popolnoma zdrav po znižanih cenah, razpošilja s postjo in železnico mlekarna in sirarna Josip Dvorny, Badljevica (Slavonija). 1544

ČISTO SVINJSKO MAST doma topljeno, razpošilja in ponudbe sprejema od 50 kg naprej po najnižji dnevni ceni tvrdka Janko Popovič, Ljubljana. 1396

PRODA SE več moških oblik po zmerni ceni v Florjanski ulici 22/1. 1561

DVE HIŠI

na prodaj; ena vila (takoj stanovanje), druga enonadstropna. Polzve se Rožna dolina, gostilna Čeh. 1689.

Kupi se: VINSKE SODE hranje in transportne vsake velikosti lupim. Ponudbe z navedbo cene, velikosti in kakovosti sodov na uprav. »Jugoslavije« pod »Vinski sodi«. 1540

ŽE RABLJEN ŠTEDIKNIK se išče. Ponudbe na upravo »Jugoslavije« pod št. 1569. 1569.

ŽELIM KUPITI HIŠO z vrtom ali posestvom v kateri se nahaja pekarska obrt najsibo v mestu ali na deželi na Štajerskem. Ponudbe prosim na naslov Josip Koren, pekovski mojster, Mislinje. 1557

Službe: OBČINSKI TAJNIK, samski, plača 300 K, prosto stanovanje, luč, kurjava, se sprejme. Če pa prevzame še posle občinskega sluga, dobi plače 450 K mesečno. Nastop službe takoj. Zupanstvo Jurkloster, pol. okr. Celje. 1566.

TRGOVSKI SOTRUDNIK IN SKLADIŠČNIK

z večletno prakso, več slovenskega nemškega in italijanskega jezika s pravdo-rimil spričevali išče službe v Ljubljani. — Ponudbe pod »sotrudnik« na upravo lista.

ZMOŽEN STROJNI KLJUČAVNICAR soliden, se išče za takojšen nastop od večje tovarne. Le popolnoma zanesljivi, večji reflektanti naj predložijo ponudbe z navedbo zahtevane mezde na upravištvo tega lista pod »Strojni ključavničar« 1550

Razno:

KUPUJE ČEVLE IN GAMASE le pri tvrdki H. Seljak Ljubljana, Prešernova ulica, kjer najceneje kupite.

SLIKE ZA LEGITIMACIJE

Izvršuje najhitreje Hugon Hibšer, fotograf, Ljubljana, Valvazorjev trg 7, nasproti Križanske cerkve.

LOV CERKLJANSKO-BRŠKI

se da v najem. Naslov v upravi »Jugoslavije«. 1572.

la apno

v kosih in zdrobljeno dobavlja na vagono »AVA« tovarna, Laško.

Cement

ROMAN SILIKAT PORTLAND dobavlja »AVA« Laško.

čaj bi kuzil mojemu malemu za god? —

Moj zverinjak

knjižica našim malim za začetno in pouk s 45 slikami in k tem spadalnim besedilom.

= Cena 20 kron. =

Dobiva se v Ljubljani: v Zvezni knjigarni, Marijin trg 8, v Zvezni tiskarni, Stari trg 19, 1.

živega apna

po znižanih cenah. Prevzame naročila na drobno in debelo FRANC PODLAJ, trgovec z apnom, Stranje pri Kamniku

Proda se lepo posestvo

z 11 orali zemljišča in gozda, prilična hiša s tremi sobami in kuhinjo pripravna za gostinjo blizu železnice. Naslov pove Anončni zavod Drago Beseljak Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 1366

Zidne opeke,

Strangfalz — Biberichswanz —

Strešno opeko

dobavlja »AVA«, Ljubljano.

IZKUŠANO NAJ BOLJI CIGARETAPAPIR

GOLUB

Proizvod Prve hrvatske tovarne cigaretpapira i tuljaka. — Zagreb, Maksimirska c. br. 10. Tel. 9-58.

Obrtno hranilno in posojilno društvo v Kranju

prilporeča izdelke svojega odseka. 1326

čevlarskega, mizarskega, tapetniškega, strugarskega, bičarskega

Rimske Toplice

postaja južne železnice.

Začetek sezone 1. maja

Najmočnejši zdravilni akvatni virec na slov. Štajerskem. 38.2 do 37.5°C učinkuje kakor Gasteinske toplice proti revmatizmu, ženskim in živčnim boleznim, slabosti, influenci in njenim posledicam. Milo sub-alpsko podnebje, izvrstna oskrba, cena postrežbe. — Železniška zveza: od Ljubljane 2 uri, od Zagreba 3 ure. — Pojasnila daje brezplačno: Revnateljstvo kopališča, postaja Rimske Toplice.

Pozor! Pozor! Prodaj več vagonov

Industrijalna rudarska i gradjevna poduzeća: Lepih ruhih bukovih drv. Naslov pove upravištvo lista.

Zapaljače

(Zündschnüre) prihavlja svaku količinu uz pismeno naručje Poslovnica L. Burić Zagreb, Palmotičeva ul. 34.

HROVAT & KOMP LUBLJANA VEGOVA UL. 15. Nudimo la kranjski laneni firnež in pristno laneno olje v vsaki količini po najnižji tovarniški ceni.

Prodaj več vagonov

lepih ruhih bukovih drv. Naslov pove upravištvo lista.

Ivan Košak

Sobno slikarstvo = Bleiweisova cesta 15. slika sobe z najnovjšimi vzorci po narodnih motivih in se sl. občinstvu priporoča za naročila. Vzorci na razpolago.

Tovarna Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4. Podružnica: Selenburgova ulica 3.

Podružnica v Mariboru Gosposka ulica št. 38.

Maribor Novomesto Kočevje Gosposka ul. 38. Glavni trg št. 39.

Podružnice

Maribor Novomesto Kočevje Gosposka ul. 38. Glavni trg št. 39.

Čitajte! Razširjajte! Naročajte!

Narodna knjižnica:		
1.—2. snopič: Val. Vodnika izbr. spisi	broš. K 4.—	
3.—5. Gaudamus	10.—	
6.—9. Gadje gnezdo	12.—	
10.—12. Bele noči	12.—	
	vez. 16.—	
13.—15. Cankar: Moje življenje	broš. 12.—	
	vez. 16.—	
16. Paberki iz Roža	broš. 4.—	
17.—17. Bilke	8.—	

Knjige založbe „ZVEZNE TISKARNE“ v Ljubljani, Marijin trg 8.

Propagandne brošure:		
Koroška	broš. K 4.—	
Poglavje o stari demokraciji	2.—	
Naša lstra	1.—	
Problemi malega naroda	2.—	
Jugoslovanska žena za narodovo svobodo	2.—	
Založba:		
Iv. Albrecht: Slutnje	broš. K 8.—	
	vez. 10.—	
J. Glaser: Pohorske poti	broš. K 8.—	
	vez. 10.—	
Dr. I. Lah: Dore	10.—	
M. Pugalj: Mimo ciljev	10.—	
Cvetko Golar: Kmečke povesti	10.—	
Anton Pesek: Slep. Ljubezen	3.—	
Marica Komarova: Šopek samotarke	broš. 8.—	
	vez. 10.—	
Kurentov album	broš. 5.—	

Čitajte! Razširjajte! Naročajte!

Rastlinstvo naših Alp		
Janez Ev. Stuhar: Slovenska narodna mladina in njene naloge	broš. K 12.—	
Alfonz Menzinger: Nauk o serviranju	15.—	
Azov in Tefti: Humoreske	20.—	
Zbirka rudarskih in fužinarskih izrazov	10.—	
Razkrinkani Habsburžani	2.—	
Iz devete dežele, predpustna burka	10.—	
	1.—	

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajavo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsem večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

Avtogaraža
Popravlja vseh strojev
Sušteršič & drug.

Elektrotehništvo
»Svetla« Janko Pogačar, Ljubljana
Mestni trg 25.

Kleparstvo
Jakob Fiegl, Prešernova ulica.
Teodor Korn, krovski in kleparski mojster, vpeljevalec vodovodov
Poljanska cesta št. 8.

Krojači
J. Gecrin, Poljanski nasip 8.

Brezovnik & Pušenjak
tovarna galanterijske robe, otroških vozičkov in zavod za poniklanje, nasproti obrtne šole.

Modni salon damskih klobukov
Stuchiy-Maschke, Židovska ul. 3.

Optik
Jurman Karl, Selenburgova ulica.

Pisalni stroji
Kontrolne blagajne
prodaja in popravila
Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.

Restavracija
Krvarič, Prešernova ulica.

Skladišče, javno
Balkan, Dunajska cesta 33.

Skladišče, špedicijsko
Dunajska c. 33 (Telef. 366).

Spedicija
Uher J. & A. Selenburgova ul. 4.
Telefon št. 117.

Slikarstvo, pleskarstvo
Stare P. Franc, Florjanska ulica.
Ivan Martinc, Poljanska c. 20.

Špecialna trgovina
z juveli in zlatnino
Lud. Cerne, Wolfova ulica 3.

Orodije in tehnične potreščine
Odon Kontny, tu, Kolodvorska ulica 37

Trgovina
s špicerijskim in delikatesnim blagom
Janko Stupica, Sodna ulica.

s klobuki
Ivan Soklič, Stari trg št. 4.

s papirjem
Uranus, Mestni trg 11.

s pohištvom in mizarstvom
Franc Skafar, Rimska cesta 16.

s pisalnimi stroji
The Rex & Co., Selenburgova ulica št. 6.

s čevlji
Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.

s špicerijskim in kolonijalnim blagom
Hinko Stancer, Dunajska c. 10.

z vsemi pisarniškimi potrebščinami in fino galanterijo
Tičar A., Selenburgova ulica 1.

z železnino in poljedelskimi stroji
Zalta & Žilič, Gosposvetska c. 10.

z železnino
Erjavac & Turk »pri zlati lopati«
Valvazorjev trg 7.

z gramofoni in godbenimi instrumenti
Rasberger, Sodna ulica.

šivalnih in pisalnih strojev in koles
Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.

z železnino na debelo in drobno
Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje št. 1.

z delikatesami in prekajevalnica
J. Chalupnik, Stari trg 19.

Arhitekt
Viljem Treo, Gosposvetska c. 10.

Vglaševalec glasovirjev
Felix Povše, Tržaška cesta 45.
Vglaševanje in popraviljanje glasovirjev tudi na deželo.